II

(Nelegislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) 2021/1530

ze dne 12. července 2021,

kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, mění a zrušuje rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 466/2014/EU a zrušují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601 a nařízení Rady (ES, Euratom) č. 480/2009

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 ze dne 9. června 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa, mění a zrušuje rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 466/2014/EU a zrušují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1601 a nařízení Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 ([1]), a zejména jeho čl. 4 odst. 7,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Příloha II nařízení (EU) 2021/947 stanoví oblasti spolupráce pro zeměpisné programy.

(2) Zeměpisné programy by měly být dále rozvíjeny prostřednictvím dodatečných ustanovení doplňujících nařízení (EU) 2021/947.

(3) Na základě oblastí spolupráce uvedených v příloze II nařízení (EU) 2021/947 by měly být stanoveny specifické cíle a prioritní oblasti spolupráce pro jižní a východní sousedství, západní Afriku, východní a střední Afriku, jižní Afriku a Indický oceán, Blízký východ, Střední Asii, jižní Asii, severní a jihovýchodní Asii, Tichomoří, Ameriku a Karibik.

(4) Orientační finanční příděly by měly být stanoveny pro podregiony západní Afriky, východní a střední Afriky, jižní Afriky a Indického oceánu na základě programových zásad pro zeměpisné programy stanovených v článku 13 nařízení (EU) 2021/947. Tematické cíle by měly být stanoveny pro zeměpisné oblasti uvedené v nařízení (EU) 2021/947,

([1]) Úř. věst. L 209, 14.6.2021, s. 1.

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Specifické cíle a prioritní oblasti spolupráce vycházející z oblastí spolupráce uvedených v příloze II nařízení (EU) 2021/947 pro jižní a východní sousedství, západní Afriku, východní a střední Afriku, jižní Afriku a Indický oceán, Blízký východ, Střední Asii, jižní Asii, severní a jihovýchodní Asii, Tichomoří, Ameriku a Karibik jsou stanoveny v příloze tohoto nařízení.

Článek 2

Orientační finanční příděly pro podregiony západní Afriky, východní a střední Afriky, jižní Afriky a Indického oceánu jsou tyto:

a) západní Afrika – 11 672 000 000 EUR;

b) východní a střední Afrika – 11 381 000 000 EUR;

c) jižní Afrika a Indický oceán – 6 128 000 000 EUR.

Článek 3

Tematickými cíli zeměpisných programů jsou:

a) nejméně 15 % na lidská práva, demokracii a řádnou správu věcí veřejných;

b) nejméně 45 % na inkluzivní a udržitelný růst zaměřený na lidský rozvoj.

Článek 4

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 12. července 2021.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN

PŘÍLOHA

Specifické cíle a prioritní oblasti spolupráce pro jednotlivé podregiony na základě oblastí spolupráce uvedených v příloze II nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/947 jsou tyto:

I. JIŽNÍ SOUSEDSTVÍ

1) **Podpora lidského rozvoje, řádné správy věcí veřejných a právního státu a genderové rovnosti**

a) podpora a ochrana lidských práv a základních svobod; podpora rovnosti a posílení postavení žen, demokracie, právního státu, řádné správy věcí veřejných, reformy soudnictví a boje proti korupci;

b) posílení veřejných institucí a systémů veřejné správy; posílení transparentnosti a odpovědnosti; podpora sociální soudržnosti; podpora zapojení občanské společnosti a prostoru pro občanské a nestátní aktéry a nezávislá média; podpora boje proti dezinformacím;

c) zlepšení přístupu ke vzdělání a kvality vzdělávání; podpora digitální gramotnosti a digitálních dovedností; posílení postavení mladých lidí; posílení systémů zdravotní péče;

d) podpora transparentního a účinného řízení veřejných financí, mobilizace domácích příjmů a správy ekonomických záležitostí.

2) **Posílení odolnosti, budování prosperity a využití digitální transformace**

a) podpora podnikání a rozvoje soukromého sektoru; zlepšení přístupu k financování a digitalizace podniků; podpora důstojného zaměstnání;

b) podpora obchodu a investic, udržitelných hodnotových řetězců, propojenosti, ekonomické integrace a diverzifikace;

c) podpora rozvoje moderních a spravedlivých systémů zdravotnictví a sociální ochrany a podpora důstojného zaměstnání; podpora odolnosti obyvatelstva prostřednictvím rozvoje dostupných veřejných služeb;

d) podpora zavádění a zprovoznění infrastruktury s cílem zajistit přístupné, cenově dostupné, inkluzivní a bezpečné digitální propojenosti, jakož i rozvoj moderních systémů správy a ochrany údajů; podpora lepší digitální správy, rozvoje rámců a platforem pro elektronické služby a interoperabilitu.

3) **Podpora ekologické transformace, posílení odolnosti vůči změně klimatu, energetické transformace a bezpečnosti a ochrana životního prostředí**

a) posílení kapacity pro přizpůsobování se změně klimatu a její zmírňování; pomoc při podpoře investic odolných vůči změně klimatu a udržitelných finančních politik za účelem přechodu k zelenému růstu;

b) podpora přechodu k nízkoemisním modelům oběhového hospodářství účinně využívajícím zdroje a podpora rozvoje udržitelné výroby a udržitelných hodnotových řetězců; rozvíjení a posílení udržitelné zelené a modré ekonomiky; podpora transformace energetiky a energetické bezpečnosti;

c) podpora účinného využívání zdrojů, boj proti znečištění, zachování a obnovení biologické rozmanitosti a přechod k udržitelným potravinovým systémům, jakož i podpora udržitelných multifunkčních řízených ekosystémů v souvislosti s přizpůsobením se změně klimatu a odolností vůči ní.

4) **Spolupráce v oblasti míru a bezpečnosti**

a) podpora a prosazování úsilí o mír, předcházení konfliktům a usmíření;

b) zintenzivnění spolupráce v oblasti boje proti terorismu, financování terorismu a praní peněz, prevence, boje proti radikalizaci a násilnému extremismu, boje proti organizované trestné činnosti, vymáhání práva a řešení kybernetické bezpečnosti, kyberkriminality a hybridních hrozeb;

c) podpora připravenosti na katastrofy a řízení rizik;

d) posílení námořní bezpečnosti.

5) **Posílení spolupráce ve všech aspektech migrace, mobility a nuceného vysídlování**

a) posílení spolupráce ve všech aspektech migrace a nuceného vysídlování; posílení místních a mezinárodních partnerství v oblasti migrace a nuceného vysídlování na klíčových migračních trasách;

b) posílení všech aspektů řízení v oblasti migrace a azylu; posílení správy hranic; posílení boje proti převaděčství migrantů a obchodování s lidmi a podpora spolupráce v oblasti bezpečného, důstojného a udržitelného navracení, zpětného přebírání a opětovného začlenění migrantů; rovněž řešení základních příčin nelegální migrace a nuceného vysídlování;

c) podpora komplexního přístupu k legální migraci, a to při současném respektování pravomocí členských států, a mobility;

d) přispívání k poskytování mezinárodní ochrany a podpory uprchlíkům, migrantům, vnitřně vysídleným osobám, hostitelským komunitám a zemím, v nichž žijí významné populace uprchlíků nebo vysídlených osob.

6) **Posílení regionální, podregionální a meziregionální spolupráce**

a) podpora Unie pro Středomoří;

b) posílení spolupráce s mezinárodními, regionálními a podregionálními aktéry a organizacemi;

c) posílení spolupráce mezi severní a subsaharskou Afrikou ve vybraných oblastech.

II. VÝCHODNÍ SOUSEDSTVÍ

1) **Investice do odolných, udržitelných a integrovaných ekonomik a udržitelné propojenosti**

a) posílení obchodu mezi partnerskými zeměmi a s EU; podpora další integrace do hodnotových řetězců EU; podpora důstojného zaměstnání; podpora rozvoje udržitelné produkce a udržitelných hodnotových řetězců;

b) zlepšení podnikatelského prostředí; posílení ekosystému pro začínající podniky a zlepšení/diverzifikace přístupu malých a středních podniků k financování;

c) posílení udržitelné silniční a námořní dopravy; podpora inteligentní a udržitelné městské mobility;

d) podpora kvalitního vzdělávání na všech úrovních; posílení kapacity pro výzkum a přenos technologií; zvyšování dovedností za účelem zlepšení zaměstnatelnosti.

2) **Investice do demokracie, řádné správy věcí veřejných, míru a bezpečnosti, právního státu a spravedlnosti**

a) podpora demokracie, míru a řádné správy věcí veřejných, lidských práv, svobody projevu a sdružování, svobody a nezávislosti sdělovacích prostředků; podpora nezávislého, odpovědného a účinného soudního systému; posílení spolupráce v oblasti boje proti hybridním hrozbám a dezinformacím, zajištění kybernetické bezpečnosti a boje proti kyberkriminalitě;

b) podpora reformy veřejné správy a elektronické správy; podpora veřejných služeb on-line; boj proti korupci;

c) podpora vyváženého územního rozvoje a reformních procesů decentralizace;

d) podpora budování míru, předcházení sporům a konfliktům a jejich řešení prostřednictvím mírového úsilí a metod, jakož i vytváření a/nebo provádění systémů včasného varování; posilování regionální bezpečnosti a námořní bezpečnosti a ochrany; posílení bezpečnosti prostřednictvím boje proti organizované trestné činnosti a podpory integrované správy hranic.

3) **Investice do udržitelné energie, dekarbonizace, zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně a odolnosti životního prostředí**

a) investice do energetické konektivity a silnějšího přeshraničního a meziregionálního propojení sítí a současně podpora energetické účinnosti, odolnosti a bezpečnosti a také podpora zvýšeného využívání udržitelné energie;

b) zlepšení kvality ovzduší, podpora boje proti znečištění, ozeleňování městských oblastí a zlepšení nakládání s odpady při současném posílení biologické rozmanitosti, podpora přechodu k udržitelným potravinovým systémům a modernizace zásobování vodou a sanitárních zařízení;

c) podpora nízkoemisního oběhového hospodářství účinně využívajícího zdroje; posílení politik v oblasti klimatu; rozvoj a posílení modré ekonomiky; zvýšení ekologických investic;

d) investice do odolnosti zdraví a modernizace zdravotnických systémů a současně podpora připravenosti na katastrofy a řízení rizik, včetně zmírňování souvisejících chemických, biologických, radiologických a jaderných rizik.

4) **Investice do odolné digitální transformace**

a) podpora rozvoje digitální infrastruktury a elektronických služeb prostřednictvím kvalitnější digitální správy a vylepšených rámců a platforem pro interoperabilitu;

b) posílení digitálních dovedností; stimulace digitálních inovací a vysoce výkonných začínajících podniků v digitální oblasti;

c) podpora přeshraničního elektronického obchodu a digitálních koridorů mezi partnerskými zeměmi a EU;

d) posílení kybernetické odolnosti.

5) **Investice do odolných, inkluzivních, genderově rovných a rozmanitých společností**

a) posílení kapacit a posílení pravomocí organizací občanské společnosti na regionální a místní úrovni, včetně organizací mládeže;

b) ochrana lidských práv; podpora genderové rovnosti ve všech oblastech politiky;

c) zvýšení zapojení občanů, zejména mladých lidí, do demokracie a hospodářských reforem; podpora environmentálního a digitálního povědomí.

III. ZÁPADNÍ AFRIKA

1) **Podpora stabilizace, bezpečnosti, přechodu k demokracii, řádné správy věcí veřejných a lidských práv**

a) podpora stabilizace, míru a bezpečnosti na pevnině a na moři prostřednictvím přechodu k demokracii, řádné správy věcí veřejných, boje proti beztrestnosti a reformy bezpečnostního sektoru; zintenzivnění spolupráce v oblasti boje proti terorismu, prevence radikalizace a násilného extremismu a boje proti nim; podpora dialogu, předcházení konfliktům, usmíření a budování státu;

b) podpora demokratické správy a právního státu, transparentnosti a boje proti korupci; podpora dohledu a odpovědnosti, jakož i nezávislého, odpovědného a účinného soudního systému;

c) posílení státních a místních orgánů a institucí a jejich účinné přítomnosti na celém území, podpora občanské společnosti;

d) podpora zásady rovnosti a zákazu diskriminace; podpora dodržování lidských práv a mezinárodního humanitárního práva.

2) **Podpora inkluzivního a udržitelného růstu, podpora důstojných pracovních míst a využití digitální transformace**

a) podpora rozvoje soukromého sektoru; zlepšování podnikatelského prostředí, investičního prostředí a digitalizace podniků, jakož i transparentnosti a účinnosti veřejných financí; digitální správa a rozvoj elektronických služeb;

b) podpora udržitelné infrastruktury a propojenosti, hospodářské integrace, obchodu a provádění dohody o hospodářském partnerství; posílení místních a regionálních hodnotových řetězců;

c) podpora rozvoje dovedností a vytváření důstojných pracovních míst, jakož i výzkumu a inovací; podpora rozvoje udržitelné produkce a udržitelných hodnotových řetězců;

d) posílení zelené a digitální ekonomiky.

3) **Posílení spolupráce ve všech aspektech migrace, mobility a nuceného vysídlování a řešení příčin nelegální migrace a nuceného vysídlování**

a) posílení místních a mezinárodních partnerství v oblasti migrace a nuceného vysídlování na klíčových migračních trasách;

b) posílení správy a řízení migrace a podpora spolupráce v oblasti bezpečného, důstojného a udržitelného navracení, zpětného přebírání a opětovného začlenění migrantů;

c) podpora komplexního přístupu k legální migraci, a to při současném respektování pravomocí členských států, a mobility;

d) ochrana zranitelných migrantů, uprchlíků a vnitřně vysídlených osob; posílení boje proti převaděčství migrantů a obchodování s lidmi; zajištění ochrany a dodržování lidských práv migrantů, uprchlíků a nuceně vysídlených osob; poskytování mezinárodní ochrany a podpory uprchlíkům, migrantům, vnitřně vysídleným osobám, hostitelským komunitám a zemím, v nichž žijí významné populace uprchlíků nebo vysídlených osob.

4) **Ochrana životního prostředí, biologické rozmanitosti a boj proti změně klimatu**

a) podpora přístupu k udržitelné energii a energetické účinnosti; podpora přístupu k bezpečným dodávkám vody odolným vůči změně klimatu a k sanitárním službám;

b) podpora opatření ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně a připravenost na katastrofy a snižování jejich rizika;

c) podpora integrovaného přístupu ke krajině pro zajištění inteligentního a odolného zemědělství/potravinového a výživového zabezpečení, udržitelného hospodaření s přírodními zdroji, udržitelného rybolovu a akvakultury a přizpůsobování se změně klimatu a jejího zmírňování;

d) podpora ochrany životního prostředí, zachování biologické rozmanitosti a oběhového hospodářství a také podpora udržitelných multifunkčních řízených ekosystémů v souvislosti s přizpůsobením se změně klimatu a odolností vůči ní.

5) **Podpora lidského rozvoje a genderové rovnosti**

a) podpora lepšího přístupu k odolným zdravotním službám a výživě a jejich vyšší kvality;

b) podpora lepšího přístupu ke vzdělávání na různých úrovních a jeho vyšší kvality; podpora digitální gramotnosti a digitálních dovedností;

c) podpora systémů sociálního začleňování, sociální ochrany a sociálního zabezpečení;

d) podpora opatření na posílení genderové rovnosti a posilování postavení žen a dívek ve všech oblastech politiky.

6) **Posilování partnerství**

a) podpora regionální integrace, propojenosti a spolupráce;

b) podpora politického dialogu s regionálními ekonomickými komunitami;

c) podpora mezikulturního dialogu a spolupráce, programů twinningu a výměny a programů zaměřených na vedení lidí.

IV. VÝCHODNÍ A STŘEDNÍ AFRIKA

1) **Ochrana životního prostředí, biologické rozmanitosti a boj proti změně klimatu**

a) podpora udržitelného hospodaření s přírodními zdroji, ochrany životního prostředí a zachování biologické rozmanitosti v rámci přístupu ke krajině a mořskému prostředí;

b) podpora opatření ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně a připravenost na katastrofy a řízení rizik;

c) podpora přístupu k obnovitelné energii a energetické účinnosti a také podpora udržitelných a multifunkčních řízených ekosystémů v souvislosti s přizpůsobením se změně klimatu a odolností vůči ní; podpora přístupu k bezpečným dodávkám vody odolným vůči změně klimatu a k sanitárním službám;

d) podpora udržitelného potravinového zabezpečení.

2) **Podpora stabilizace, bezpečnosti, demokracie a přechodu k demokracii, řádné správy věcí veřejných a lidských práv**

a) podpora míru a bezpečnosti, stability, demokracie, pokojného přechodu k demokracii, právního státu, reformy bezpečnostního sektoru, usmíření a předcházení konfliktům; zintenzivnění spolupráce v oblasti boje proti terorismu, prevence radikalizace a násilného extremismu a boje proti nim;

b) podpora demokratické správy, transparentnosti a dohledu a boj proti korupci; podpora nezávislého, odpovědného a účinného soudního systému;

c) podpora dodržování lidských práv a zásad rovnosti a zákazu diskriminace.

3) **Podpora inkluzivního a udržitelného růstu, podpora důstojných pracovních míst a využití digitální transformace**

a) podpora rozvoje soukromého sektoru; zkvalitnění podnikatelského a investičního prostředí a zlepšení digitalizace podniků a investičního prostředí; digitální správa a rozvoj elektronických služeb;

b) podpora ekonomické integrace a obchodu, včetně udržitelné infrastruktury a konektivity;

c) podpora rozvoje dovedností a vytváření důstojných pracovních míst, jakož i výzkumu a inovací;

d) posílení zelené a digitální ekonomiky.

4) **Podpora lidského rozvoje a genderové rovnosti**

a) podpora lepšího přístupu k odolné zdravotní péči, službám sociální ochrany a výživě a jejich vyšší kvality;

b) podpora lepšího přístupu ke vzdělávání na různých úrovních a jeho kvality; podpora digitální gramotnosti a digitálních dovedností;

c) podpora sociálního začleňování a boj proti nerovnostem;

d) podpora opatření na posílení genderové rovnosti a posilování postavení žen a dívek ve všech oblastech politiky.

5) **Posílení spolupráce ve všech aspektech migrace, mobility a nuceného vysídlování a řešení příčin nelegální migrace a nuceného vysídlování**

a) posílení místních a mezinárodních partnerství v různých aspektech migrace a nuceného vysídlování;

b) posílení správy a řízení migrace a podpora spolupráce v oblasti bezpečného, důstojného a udržitelného navracení, zpětného přebírání a opětovného začlenění migrantů;

c) podpora komplexního přístupu k legální migraci, a to při současném respektování pravomocí členských států, a mobility;

d) ochrana zranitelných migrantů, uprchlíků a vnitřně vysídlených osob; posílení boje proti převaděčství migrantů a obchodování s lidmi; zajištění ochrany a dodržování lidských práv migrantů, uprchlíků a nuceně vysídlených osob; přispívání k poskytování mezinárodní ochrany a podpory uprchlíkům, migrantům, vnitřně vysídleným osobám, hostitelským komunitám a zemím, v nichž žijí významné populace uprchlíků nebo vysídlených osob.

6) **Posilování partnerství**

a) prosazování regionální ekonomické integrace, konektivity a spolupráce a provádění dohody o hospodářském partnerství;

b) podpora politického dialogu s regionálními ekonomickými komunitami;

c) podpora mezikulturního dialogu a spolupráce, programů twinningu a výměny a programů zaměřených na vedení lidí.

V. JIŽNÍ AFRIKA A INDICKÝ OCEÁN

1) **Podpora inkluzivního a udržitelného růstu, podpora důstojných pracovních míst a využití digitální transformace**

a) podpora rozvoje soukromého sektoru; zlepšování podnikatelského a investičního prostředí, digitalizace podniků a transparentnosti veřejných financí; digitální správa a rozvoj elektronických služeb;

b) podpora udržitelné infrastruktury a propojenosti, ekonomické integrace a obchodu;

c) podpora rozvoje dovedností a důstojných pracovních míst, jakož i výzkumu a inovací;

d) posílení zelené a digitální ekonomiky.

2) **Podpora řádné správy věcí veřejných, míru, demokracie a lidských práv**

a) podpora míru a bezpečnosti na pevnině a na moři, stability, demokracie, právního státu; reformy bezpečnostního sektoru, předcházení konfliktům, usmíření a boje proti mezinárodnímu obchodování s lidmi;

b) podpora demokratické správy, transparentnosti a dohledu a boj proti korupci; zkvalitnění registrace občanů;

c) podpora dodržování lidských práv a zásad rovnosti a zákazu diskriminace;

d) podpora spravedlnosti; posílení místních orgánů a občanské společnosti a zlepšení jejich postavení.

3) **Ochrana životního prostředí a biologické rozmanitosti a boj proti změně klimatu**

a) podpora přizpůsobování se změně klimatu a jejího zmírňování a podpora připravenosti na katastrofy a snižování jejich rizika;

b) podpora přístupu k udržitelné energii a energetické účinnosti; podpora přístupu k bezpečným dodávkám vody odolným vůči změně klimatu a k sanitárním službám;

c) podpora potravinového zabezpečení, inteligentního a odolného zemědělství, udržitelného rybolovu a akvakultury;

d) podpora udržitelného hospodaření s přírodními zdroji, ochrany životního prostředí, zachování biologické rozmanitosti a oběhového hospodářství; podpora udržitelných a multifunkčních řízených ekosystémů v souvislosti se zmírňováním změny klimatu a odolností vůči ní.

4) **Podpora lidského rozvoje a genderové rovnosti**

a) podpora lepšího přístupu k odolným zdravotním službám a výživě a jejich vyšší kvality;

b) zlepšení přístupu ke vzdělávání na různých úrovních a jeho vyšší kvalita; podpora digitální gramotnosti a digitálních dovedností;

c) podpora systémů sociálního začleňování a sociální ochrany;

d) podpora opatření na posílení genderové rovnosti a posilování postavení žen a dívek ve všech oblastech politiky.

5) **Posilování partnerství**

a) prosazování regionální ekonomické integrace a spolupráce a provádění dohody o hospodářském partnerství; podpora širší spolupráce v oblasti Indického oceánu;

b) podpora politického dialogu s regionálními ekonomickými komunitami;

c) podpora mezikulturního dialogu a spolupráce, programů twinningu a výměny a programů zaměřených na vedení lidí.

VI. BLÍZKÝ VÝCHOD

1) **Podpora inkluzivního a udržitelného hospodářského růstu a využití digitální transformace**

a) podpora podnikání, důstojného zaměstnání a zaměstnatelnosti, zlepšení podnikatelského prostředí, digitalizace podniků a investičního prostředí;

b) podpora ekonomické diverzifikace, rozvoj potravinových hodnotových řetězců a ekonomické infrastruktury a jiného obchodu než obchodu s ropou; podpora rozvoje udržitelné produkce a udržitelných hodnotových řetězců;

c) podpora odolnosti místních komunit a zachování kulturního dědictví;

d) podpora zavádění a zprovoznění infrastruktury k zajištění přístupné, cenově dostupné, inkluzivní a bezpečné digitální propojenosti; podpora lepší digitální správy, rozvoje rámců a platforem pro elektronické služby a interoperabilitu.

2) **Ochrana životního prostředí, biologické rozmanitosti a boj proti změně klimatu**

a) přispívání k úsilí partnerů o splnění jejich mezinárodních závazků týkajících se změny klimatu, o pokračování boje proti znečištění, správy ekosystémů a zachování biologické rozmanitosti; zvýšení jejich odolnosti vůči rizikům souvisejícím s klimatem a jinými přírodními hrozbami;

b) budování kapacity k začlenění cílů v oblasti udržitelnosti životního prostředí a změny klimatu do rozvojových procesů, zejména v oblastech hospodářství, udržitelné energie, rybolovu a akvakultury;

c) posílení spolupráce při budování vědecké, technické, lidské a institucionální kapacity pro řízení v oblasti klimatu a životního prostředí;

d) podpůrná opatření pro přizpůsobení se změně klimatu a její zmírňování.

3) **Podpora lidského rozvoje, sociálního začleňování a zdraví**

a) zlepšení kvality a rovnosti vzdělávacích systémů; podpora digitální gramotnosti a digitálních dovedností;

b) podpora reforem v oblasti sociální ochrany a lepší přístup k základním službám pro zranitelné skupiny; podpora koordinace při reakci na zdravotní krize;

c) podpora dodržování zásady zákazu diskriminace; podpora práva na svobodu myšlení, svědomí a náboženského vyznání či víry;

d) podpora posílení systémů zdravotní péče, lepší přístup ke zdravotním službám a jejich vyšší kvalita a odolnost.

4) **Podpora lidských práv, řádné správy věcí veřejných, inkluzivní občanské společnosti a mírových a spravedlivých společností a také posílení spolupráce v oblasti migrace a mobility**

a) podpora makroekonomického řízení, systémů správy veřejných financí a odpovědnosti veřejných orgánů; podpora inkluzivnosti ve správě a rozhodovacích procesech; posílení ochrany lidských práv a základních svobod; boj proti diskriminaci a posílení občanské společnosti;

b) podpora genderové rovnosti a dodržování, ochrana a úplné požívání lidských práv pro ženy a dívky a posílení jejich postavení, včetně ekonomických, pracovních a sociálních práv;

c) posílení spolupráce ve všech aspektech migrace, nuceného vysídlování a správy hranic a posílení boje proti převaděčství migrantů; posílení všech aspektů řízení v oblasti migrace a azylu, spolupráce v oblasti bezpečného, důstojného a udržitelného navracení, zpětného přebírání a opětovného začlenění a řešení příčin nelegální migrace a nuceného vysídlování;

d) podpora komplexního přístupu k legální migraci a mobilitě; přispívání k poskytování podpory uprchlíkům, migrantům, vnitřně vysídleným osobám, hostitelským komunitám a zemím, v nichž žijí významné populace uprchlíků nebo vysídlených osob.

5) **Podpora míru, bezpečnosti a předcházení konfliktům**

a) podpora úsilí při budování míru, mediace, dialogu a usmíření; zřízení systémů včasného varování; podpora předcházení konfliktům a jejich řešení;

b) podpora reformy bezpečnostního sektoru a boje proti organizované trestné činnosti;

c) předcházení radikalizaci, která vede k násilnému extremismu a terorismu, a boj proti ní a ochrana jednotlivců před takovými hrozbami;

d) posilování regionální bezpečnosti a námořní bezpečnosti a ochrany; zmírňování souvisejících chemických, biologických, radiologických a jaderných rizik.

6) **Posilování partnerství**

a) podpora dobrých sousedských vztahů, spolupráce a inkluzivního a konstruktivního dialogu;

b) podpora trojstranné spolupráce s bilaterálními agenturami a agenturami pro regionální rozvoj a finančními institucemi;

c) spolupráce se zúčastněnými stranami v průmyslových a vyspělejších rozvojových zemích a prostřednictvím veřejné diplomacie.

VII. STŘEDNÍ ASIE

1) **Podpora míru, stability, řádné správy věcí veřejných, lidských práv a lidského rozvoje a řešení nelegální migrace a nuceného vysídlování**

a) přispívání k míru, inkluzivnímu politickému urovnání konfliktů nebo předcházení konfliktům a stabilitě budováním odolnosti států, společností, společenství a jednotlivců; podpora sociálního dialogu;

b) posílení a podpora demokracie a inkluzivních demokratických procesů; podpora účinných a odpovědných institucí a boj proti korupci, obchodu s drogami a organizované trestné činnosti; posílení právního státu a nezávislého soudnictví;

c) podpora lidských práv a základních svobod, role občanské společnosti ve všech aspektech politických a reformních procesů a veřejného života a podpora posílení a odolnosti veřejných služeb v oblasti zdraví a vzdělávání; podpora opatření na posílení genderové rovnosti a posilování postavení žen a dívek ve všech oblastech politiky;

d) řešení příčin nelegální migrace a nuceného vysídlování; usnadňování řízené, bezpečné, legální a zodpovědné migrace a mobility; posílení správy a řízení migrace a posílení ochrany hranic, spolupráce v oblasti bezpečného, důstojného a udržitelného navracení, zpětného přebírání a opětovného začlenění a legální migrace.

2) **Ochrana životního prostředí, biologické rozmanitosti a boj proti změně klimatu**

a) podpora integrovaného, udržitelného a participativního hospodaření s vodními zdroji s ohledem na případné konflikty a přeshraniční spolupráce, pokud jde o vodu;

b) podpora opatření zaměřených na přizpůsobení se změně klimatu a jejímu zmírňování;

c) podpora zachování, udržitelného řízení a využívání zdravých ekosystémů a zemědělsko-potravinářských systémů; zastavení úbytku biologické rozmanitosti; podpora úsilí partnerských zemí v oblasti připravenosti na katastrofy a snižování jejich rizika a také podpora přístupu k udržitelné energii a posílení spolupráce v této oblasti;

d) rozvoj a posílení udržitelné zelené ekonomiky a oběhového hospodářství.

3) **Podpora inkluzivního a udržitelného hospodářského růstu a důstojného zaměstnání a využití digitální transformace**

a) podpora růstu odolných a udržitelných ekonomik; podpora spolupráce v oblasti regulace a normalizace; podpora zavádění a zprovoznění infrastruktury k zajištění přístupné, cenově dostupné, inkluzivní a bezpečné digitální propojenosti;

b) podpora zvýšené produktivity a důstojného zaměstnání prostřednictvím ekonomické formalizace, a to společně s podporou uplatňování mezinárodních pracovních norem;

c) podpora kvalitnějšího technického odborného vzdělávání a přípravy; podpora digitální gramotnosti a digitálních dovedností;

d) usnadnění přeshraničního a vnitroregionálního obchodu a posílení regionální integrace jako mírového faktoru v celém regionu.

4) **Posilování partnerství**

a) podpora regionální integrace a spolupráce na podporu sdílené prosperity a bezpečnosti;

b) podpora hospodářské, kulturní a veřejné diplomacie při jednání s obyvatelstvem, organizacemi občanské společnosti, obcemi a místními komunitami, soukromým sektorem, sdělovacími prostředky, akademickou obcí a analytickými středisky;

c) podpora jednotného regionálního přístupu k integraci Afghánistánu do Střední Asie.

VIII. JIŽNÍ ASIE

1) **Podpora řádné správy věcí veřejných, lidského rozvoje a genderové rovnosti a řešení nelegální migrace a nuceného vysídlování**

a) posílení a podpora demokracie, právního státu, nezávislého, odpovědného a účinného soudního systému, správy a dohledu a lidských práv; posílení prosperující občanské společnosti a umožnění registrace občanů; podpora opatření na posílení genderové rovnosti a posilování postavení žen a dívek ve všech oblastech politiky;

b) posílení veřejných institucí na celostátní a nižší než celostátní úrovni, veřejných služeb v oblasti zdraví, výživy, vzdělávání a sociální ochrany; podpora decentralizace;

c) řešení zdravotních hrozeb; vývoj bezpečných, účinných a cenově dostupných očkovacích látek, léčivých přípravků a léčby proti nemocem souvisejícím s chudobou a opomíjeným nemocem; zlepšení reakcí na zdravotní hrozby;

d) řešení příčin nelegální migrace a nuceného vysídlování; usnadňování řízené, bezpečné, legální a zodpovědné migrace a mobility; posílení správy a řízení migrace a posílení ochrany hranic, spolupráce v oblasti bezpečného, důstojného a udržitelného navracení, zpětného přebírání a opětovného začlenění a legální migrace.

2) **Ochrana životního prostředí a boj proti změně klimatu**

a) podpora zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se jí; posílení kapacity pro environmentální řízení;

b) rozvoj a posílení udržitelné zelené a modré ekonomiky a boj proti znečištění;

c) podpora postupného vyřazování fosilních paliv a přístupu k udržitelným energetickým službám; zlepšení správy oceánů;

d) podpora lepší správy věcí veřejných a budování kapacit pro udržitelné hospodaření s přírodními zdroji a rovněž podpora udržitelných a multifunkčních řízených ekosystémů v souvislosti s přizpůsobením se změně klimatu a odolností vůči přírodním katastrofám.

3) **Podpora inkluzivního a udržitelného hospodářského růstu a důstojného zaměstnání a využití digitální transformace**

a) podpora podnikání, digitalizace podniků, rozvoje dovedností a uplatňování mezinárodních pracovních norem; posílení udržitelných systémů sociální ochrany;

b) zlepšení podnikatelského a investičního prostředí; usnadnění obchodu; zlepšení regionálních multimodálních dopravních sítí a služeb; podpora udržitelné infrastruktury a propojenosti;

c) podpora všeobecného přístupu k cenově dostupné, spolehlivé a udržitelné energii; podpora nízkoemisního oběhového hospodářství, které účinně využívá zdroje a je odolné vůči klimatu;

d) podpora spolupráce v oblasti regulace a normalizace; podpora zavádění a zprovoznění infrastruktury k zajištění přístupné, cenově dostupné, inkluzivní a bezpečné digitální propojenosti.

4) **Podpora míru, bezpečnosti a stability a předcházení konfliktům**

a) podpora předcházení konfliktům, včasného varování; budování míru, řešení krizí, stabilizace, usmíření a obnova po skončení konfliktu a posílení námořní bezpečnosti;

b) boj proti diskriminaci a nerovnostem; podpora systematického zapojování žen a mladých lidí;

c) předcházení všem formám sexuálního a genderově podmíněného násilí;

d) prevence radikalizace, násilného extremismu a terorismu a boj proti nim.

5) **Posilování partnerství**

a) posílení odpovědnosti země, partnerství a konstruktivního dialogu, a to i s občanskou společností;

b) podpora multilateralismu, regionální integrace a lepší propojenosti;

c) spolupráce se zúčastněnými stranami ve vyspělejších rozvojových zemích a prostřednictvím veřejné diplomacie.

IX. SEVERNÍ A JIHOVÝCHODNÍ ASIE

1) **Podpora řádné správy věcí veřejných, lidského rozvoje a genderové rovnosti**

a) posílení a podpora demokracie a inkluzivních demokratických procesů, lidských práv a základních svobod, právního státu, nezávislého soudnictví, správy a dohledu a boje proti korupci;

b) podpora a posílení prosperující občanské společnosti; podpora otevřeného prostoru, který vytváří příznivé podmínky pro rozvoj občanské společnosti a zapojení občanů do politického života;

c) boj proti nerovnostem a diskriminaci; podpora lidského rozvoje a úplného požívání lidských práv ženami a dívkami, mladými lidmi a dětmi a osobami se zdravotním postižením;

d) podpora posílení systémů zdravotní péče, lepší přístup ke zdravotním službám a jejich vyšší kvalita a odolnost; řešení zdravotních hrozeb; vývoj bezpečných, účinných a cenově dostupných očkovacích látek, léčivých přípravků a léčby proti nemocem souvisejícím s chudobou a opomíjeným nemocem; zlepšení reakcí na zdravotní hrozby.

2) **Podpora míru, stability, bezpečnosti a předcházení konfliktům**

a) podpora předcházení konfliktům, včasného varování a budování míru prostřednictvím mediace a dialogu, řešení krizí a stabilizace, usmíření a obnovy po skončení konfliktu a posílení námořní bezpečnosti;

b) podpora místních, vnitrostátních, regionálních a mezinárodních iniciativ, které přispívají ke stabilitě, bezpečnosti a míru; podpora přeshraniční spolupráce v oblasti sdílených přírodních zdrojů.

3) **Ochrana životního prostředí a boj proti změně klimatu**

a) posílení vědecké, lidské a institucionální kapacity pro řízení v oblasti klimatu a životního prostředí; posílení regionální, vnitrostátní a místní správy v oblasti klimatu a životního prostředí;

b) podpora opatření ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně a snižování rizika katastrof;

c) podpora přístupu k udržitelné energii a postupné odstraňování dotací na fosilní paliva, která škodí životnímu prostředí; rozvoj a posílení udržitelné zelené a modré ekonomiky, boj proti znečištění, oběhové hospodářství a udržitelná urbanizace; zlepšení správy oceánů;

d) podpora zalesňování a prosazování práva, hospodaření a obchodu v oblasti lesnictví; podpora správy oceánů.

4) **Podpora inkluzivního a udržitelného hospodářského růstu a využití digitální transformace**

a) zlepšení podnikatelského a investičního prostředí; podpora digitalizace podniků a vytváření příznivého regulačního prostředí pro hospodářský rozvoj;

b) podpora regionální integrace, obchodu, investic a propojenosti; podpora zavádění a zprovoznění infrastruktury k zajištění přístupné, cenově dostupné, inkluzivní a bezpečné digitální propojenosti; podpora lepší digitální správy, rozvoje rámců a platforem pro elektronické služby a interoperabilitu;

c) podpora udržitelného zemědělství, lesnictví a rybolovu a potravinového zabezpečení; podpora udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a také environmentální a sociální odolnosti a zdravých ekosystémů;

d) podpora udržitelné hospodářské diverzifikace, místní přidané hodnoty v dodavatelských řetězcích, udržitelného obchodu a rozvoje soukromého sektoru; podpora rozvoje udržitelné výroby a udržitelných hodnotových řetězců.

5) **Řešení příčin nelegální migrace a nuceného vysídlování a usnadnění řízené, bezpečné a legální migrace a mobility**

a) podpora podmínek pro usnadnění legální migrace, dobře řízené mobility a mezilidských kontaktů;

b) zajištění ochrany a dodržování lidských práv migrantů, uprchlíků a nuceně vysídlených osob; podpora řešení zaměřených na rozvoj, jakož i podpora bezpečného, důstojného a udržitelného navracení, zpětného přebírání a opětovného začlenění;

c) snížení zranitelnosti v souvislosti s migrací, včetně zranitelnosti způsobené obchodováním s lidmi a převaděčstvím.

6) **Posilování partnerství**

a) prohloubení politického, hospodářského, sociálního a kulturního dialogu mezi Unií a partnerskými zeměmi; podpora provádění dvoustranných a mezinárodních závazků;

b) budování partnerství se soukromým sektorem s cílem vytvářet pracovní místa a zlepšovat zdroje obživy;

c) spolupráce se zúčastněnými stranami v průmyslových a vyspělejších rozvojových zemích a prostřednictvím veřejné diplomacie.

X. TICHOMOŘÍ

1) **Ochrana životního prostředí, biologické rozmanitosti a boj proti změně klimatu**

a) rozvoj a posílení udržitelné zelené a modré ekonomiky, oběhového hospodářství a boj proti znečištění; podpora přístupu k udržitelné energii;

b) podpora úsilí partnerů o plnění jejich závazků v oblasti změny klimatu, připravenosti na katastrofy a snižování jejich rizik, zachování ekosystémů a biologické rozmanitosti, jakož i správy oceánů;

c) podpora ekologicky udržitelných zemědělských postupů; posílení v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se jí; podpora environmentální a sociální odolnosti a zdravých ekosystémů;

d) podpora udržitelné hospodářské diverzifikace, konkurenceschopnosti, místní přidané hodnoty v dodavatelských řetězcích, udržitelného obchodu a rozvoje soukromého sektoru.

2) **Podpora inkluzivního a udržitelného hospodářského růstu a důstojného zaměstnání**

a) podpora udržitelného podnikání, důstojného zaměstnání a zaměstnatelnosti; zlepšení podnikatelského a investičního prostředí; vytváření příležitostí; podpora digitální ekonomiky a digitální propojenosti;

b) zlepšení podnikatelského a investičního prostředí; vytváření příznivého regulačního prostředí pro hospodářský rozvoj; podpora rozšiřování podniků a vytváření pracovních míst;

c) posílení a diverzifikace udržitelných a inkluzivních zemědělských potravinových hodnotových řetězců; podpora potravinového zabezpečení a hospodářské diverzifikace, přidané hodnoty, regionální integrace, konkurenceschopnosti a spravedlivého obchodu; podpora udržitelných, nízkoemisních inovací, které jsou odolné vůči změně klimatu; podpora udržitelné infrastruktury;

d) podpora a prosazování řízení udržitelného rybolovu a udržitelné akvakultury.

3) **Podpora řádné správy věcí veřejných, míru a bezpečnosti, právního státu a lidských práv, včetně genderové rovnosti**

a) posílení a podpora míru, dodržování lidských práv, demokracie a inkluzivních demokratických procesů, právního státu, nezávislého soudnictví, předcházení konfliktům, budování míru a usmíření, správy a dohledu, řádné správy veřejných financí a boje proti korupci;

b) boj proti diskriminaci; podpora zásady rovnosti a zákazu diskriminace;

c) budování odolnosti států, společností, společenství a jednotlivců vůči politickým, hospodářským, environmentálním, potravinovým, demografickým a společenským tlakům a otřesům, přírodním a člověkem způsobeným katastrofám a zdravotním krizím, včetně pandemií;

d) podpora a posílení prosperující občanské společnosti; podpora otevřeného a příznivého prostředí pro zapojení občanské společnosti a občanů do politického života a kontroly rozhodování; podpora a prosazování účasti všech na politických procesech a veřejném životě.

4) **Podpora lidského rozvoje**

a) zvýšení úsilí o přijetí politik a vytvoření vhodných investic na podporu, ochranu a naplňování práv žen a dívek, mladých lidí a dětí;

b) podpora udržitelného odvětví zemědělství, rybolovu a akvakultury s cílem zvýšit potravinové zabezpečení; vytváření hospodářských příležitostí a důstojných pracovních míst;

c) podpora všeobecného přístupu k nezávadné pitné vodě v dostatečném množství, k sanitárním a hygienickým zařízením a podpora udržitelného a integrovaného hospodaření s vodou;

d) podpora posílení systémů zdravotní péče, lepší přístup ke zdravotním službám a jejich vyšší kvalita a odolnost.

5) **Posilování partnerství**

a) prohloubení politického, hospodářského, sociálního a kulturního dialogu; podpora provádění dvoustranných a mezinárodních závazků; podpora širší spolupráce v oblasti Tichomoří;

b) spolupráce se zúčastněnými stranami v průmyslových a vyspělejších rozvojových zemích a prostřednictvím veřejné diplomacie.

XI. AMERICKÝ KONTINENT

1) **Ochrana životního prostředí, biologické rozmanitosti a boj proti změně klimatu**

a) podpora úsilí partnerů ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se této změně a snižování rizika katastrof;

b) podpora zachování, udržitelného řízení a obnovy ekosystémů a biologické rozmanitosti; ochrana planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů a zastavení úbytku biologické rozmanitosti;

c) podpora udržitelného využívání půdy, změny ve využití půdy a lesnictví; boj proti znehodnocování lesů a podpora prosazování práva, správy a obchodu v oblasti lesnictví a také posílení správy oceánů;

d) podpora účinného využívání zdrojů a udržitelné spotřeby a výroby při přechodu na oběhové hospodářství, nulového znečištění a přechodu na zelenou energii se zaměřením na energetickou účinnost; podpora modernizace systémů zásobování vodou a kanalizace.

2) **Digitální transformace a inovace**

a) podpora normalizace a politické spolupráce při řešení otázek kybernetické bezpečnosti, ochrany údajů, umělé inteligence a dalších regulačních otázek souvisejících s digitální transformací; podpora inkluzivního digitálního vzdělávání, digitální gramotnosti a digitálních dovedností; posílení digitálních práv;

b) rozvoj a podpora přístupné, cenově dostupné, inkluzivní a bezpečné digitální propojenosti; posílení výměny znalostí a údajů; posílení dvoustranné regionální spolupráce v oblasti vědy;

c) podpora digitální ekonomiky, včetně digitálního podnikání; podpora spolupráce v oblasti vědy, přenosu technologií a výzkumu, digitalizace a inovací; podpora vývoje a širokého využívání digitálních produktů, digitální správy a elektronických služeb;

d) rozvíjení platforem pro spolupráci na podporu digitálních investic a výměn v EU.

3) **Podpora udržitelného a inkluzivního hospodářského oživení**

a) podpora udržitelných a inkluzivních hodnotových řetězců, podpora potravinového zabezpečení a hospodářské diverzifikace, jakož i inteligentní specializace, přidané hodnoty, regionální integrace a propojenosti, konkurenceschopnosti, spravedlivého a nestranného obchodu a inovací;

b) podpora agendy regionální integrace a obchodních politik pro udržitelný rozvoj a provádění obchodních dohod; podpora a posilování multilateralismu a dodržování mezinárodních pravidel a norem;

c) zlepšení podnikatelského a investičního prostředí s pomocí příznivého regulačního prostředí pro hospodářský rozvoj;

d) posílení sociální a environmentální udržitelnosti, posílení hospodářského postavení žen, mladých lidí a zranitelných skupin, sociální odpovědnosti podniků a odpovědného chování podniků; dodržování a prosazování norem a zásad v oblasti lidských práv v celém hodnotovém řetězci; podpora sdílené přidané hodnoty a spravedlivých obchodních podmínek.

4) **Podpora řádné správy věcí veřejných, míru a bezpečnosti a řešení nelegální migrace a nuceného vysídlování**

a) posílení a podpora míru, předcházení konfliktům, demokracie, právního státu, nezávislého soudnictví, boje proti korupci, správy a dohledu, včetně transparentních, odpovědných, účinných a inkluzivních institucí na všech úrovních;

b) řešení nelegální migrace a nuceného vysídlování; snížení zranitelnosti v souvislosti s migrací, včetně opatření na ochranu obětí vykořisťování a zneužívání; zintenzivnění spolupráce v oblasti integrované správy hranic;

c) podpora řešení zaměřených na rozvoj pro nuceně vysídlené osoby, vnitřně vysídlené osoby a jejich hostitelské komunity;

d) boj proti veškerým formám násilí, organizované trestné činnosti, obchodování s lidmi, obchodování s drogami, převaděčství a praní špinavých peněz.

5) **Podpora sociální soudržnosti, boj proti nerovnostem a podpora lidského rozvoje**

a) podpora přijetí a účinného provádění veřejných politik ke snížení nerovností a integrovaného přístupu ke správě věcí veřejných a sociálním politikám;

b) zlepšení přístupu všech osob k základním potřebám a službám; podpora posílení vzdělávacích systémů;

c) podpora, ochrana a naplňování práv zranitelných skupin a prosazování genderové rovnosti; posílení kapacity pro tvorbu politik zohledňujících genderové hledisko;

d) prohloubení dialogu s partnerskými zeměmi, regionálními a mezinárodními organizacemi, soukromým sektorem a organizacemi občanské společnosti o sociální soudržnosti a boji proti nerovnostem;

e) podpora posílení systémů zdravotní péče, lepší přístup ke zdravotním službám a jejich vyšší kvalita a odolnost.

6) **Posilování partnerství**

a) spolupráce se zúčastněnými stranami v průmyslových a vyspělejších rozvojových zemích a prostřednictvím veřejné diplomacie;

b) posílení regionální, podregionální a meziregionální spolupráce.

XII. KARIBIK

1) **Posílení odolnosti vůči změně klimatu a katastrofám, včetně zelené transformace**

a) podpora přizpůsobování se změně klimatu a jejího zmírňování, připravenosti na katastrofy a snižování jejich rizika;

b) podpora environmentální ochrany a řízení a také podpora udržitelných a multifunkčních řízených ekosystémů v souvislosti s přizpůsobením se změně klimatu a odolností vůči ní;

c) posílení udržitelných potravinových systémů;

d) podpora přechodu na zelenou energii, oběhového hospodářství, boje proti znečištění a budování odolnosti.

2) **Podpora udržitelného růstu a zaměstnanosti**

a) podpora hospodářské diverzifikace a inteligentní specializace; podpora digitální ekonomiky a digitální propojenosti;

b) zaměření se na nové hybné síly růstu, včetně zeleného/modrého/oběhového hospodářství, udržitelného cestovního ruchu a digitální transformace; podpora rozvoje udržitelné produkce a udržitelných hodnotových řetězců;

c) podpora přístupu k financování, sociálnímu začlenění, rozvoji soukromého sektoru, obchodu mezi podniky, odbornému vzdělávání a rozvoji dovedností.

3) **Podpora regionální integrace, obchodu a nadnárodní spolupráce**

a) podpora ekonomické integrace a provádění dohody o hospodářském partnerství;

b) podpora budování institucí a kulturních výměn, a to i se zeměmi a územími širší karibské oblasti.

4) **Posílení správy věcí veřejných, míru, bezpečnosti a lidského rozvoje**

a) posílení správy věcí veřejných, míru, demokracie, občanské společnosti, boje proti nerovnostem a bezpečnosti občanů;

b) boj proti nezákonnému obchodování, nezákonnému financování a organizované trestné činnosti; posílení správy hranic, prevence trestné činnosti a alternativních metod;

c) podpora opatření sociální soudržnosti a rámců ochrany, včetně lepšího přístupu ke zdravotní péči, její vyšší kvality a odolnosti;

d) podpora mezinárodních norem správy a veřejných financí.

5) **Podpora lidských práv a genderové rovnosti**

a) podpora a ochrana lidských práv a základních svobod;

b) podpora genderové rovnosti a posilování postavení žen.